

1 Občanská výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Občanská výchova
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Vzdělávací obor Občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v souvislosti různých životních situací. Žáci se seznamují se vztahy v úzkých i širších společenstvích, s hospodářským životem, s důležitými politickými institucemi a orgány, s možnostmi zapojení jednotlivce do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za své vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsahy, ze kterých je vyučovací předmět utvořen Člověk ve společnosti (naše škola; naše obec, region, kraj; naše vlast; kulturní život; lidská setkání; vztahy mezi lidmi; zásady lidského soužití), Člověk jako jedinec (podobnost a odlišnost lidí; vnitřní svět člověka; osobní rozvoj), Stát a hospodářství (majetek a vlastnictví; peníze; výroba, obchod, služby; principy tržního hospodářství), Stát a právo (právní základy státu; státní správa a samospráva; principy demokracie; lidská práva; právní řád České republiky, protiprávní jednání; právo v každodenním životě), Mezinárodní vztahy, globální svět (evropská integrace; mezinárodní spolupráce; globalizace). Občanská výchova se svými vzdělávacími obsahy a učivem propojuje s předměty: Dějepis, Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví, Informační technologie.
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Výchova k občanství
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k učení: Vedeme žáky k výběru a využití vhodných způsobů a metod pro efektivní učení. Propojujeme s žáky získané poznatky do širších celků, nalzáme souvislosti, získané poznatky hodnotíme, třídíme a vyvozujeme z nich závěry. Při výuce využíváme metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci. Žáky vedeme k ověřování důsledků.</p> <p>Kompetence k řešení problémů:</p>

Žáky vedeme k tvořivému přístupu k řešení problémů, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení.

V rámci možností Žáků je vedeme ke schopni hájit svá rozhodnutí a kriticky myslet.

Žákům klademe otevřené otázky, na které se snaží odpovídat.

Žákům poskytujeme volný přístup k pomůckám.

Kompetence komunikativní:

Žáky vedeme tak, aby byli schopni formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně.

Učíme Žáky naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat.

Učíme žáky komunikovat na odpovídající úrovni a využívat ke komunikaci vhodné technologie.

Žáky podněcujeme k argumentaci a vedeme je k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Vedeme Žáky ke komunikaci mezi sebou, k zájmu o náměty, názory a zkušenosti ostatních.

Kompetence sociální a personální:

Vedeme Žáky ke spolupráci v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají, upevňují dobré mezilidské vztahy.

Učíme žáky na základě jasných kritérií hodnotit jejich vlastní práci i práci ostatních.

Žáky hodnotíme způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanské:

Seznamujeme žáky s legislativou a obecnými morálními zákony.

Vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních, aby dodržovali pravidla slušného chování.

Učíme žáky zodpovědně se rozhodovat podle dané situace, vedeme je k prezentaci jejich myšlenek a názorů.

Kompetence pracovní:

Vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce.

Učíme žáky správně používat pomůcky, vybavení a techniku.

Kompetence digitální:

Učíme žáky vyhledávat informace (např. Wikipedie, Zákoník práce online, úřad práce, oficiální stránky ministerstev atd.).

Vedeme žáky ke zpracování získaných informací a dodržování typografických pravidel (PowerPoint, Jamboard, Canva).

Využíváme online výuková videa.

Pro zadávání a odevzdávání některých úkolů využíváme Google Učebnu.

Způsob hodnocení Žáků

Základem pro pololetní klasifikaci (dle klasifikačního řádu školy) je splnění úkolů zadaných v daném pololetí a rovněž přístup žáka k jeho zodpovědnému plnění ve vyučování.

Občanská výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
<p>VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p> <p>VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p> <p>VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <p>VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>	<p>zná významná místa v obci a památky, popisuje významné události a zná významné osobnosti</p> <p>orientuje se ve své obci</p> <p>má úctu k životnímu prostředí obce, regionu, země, uvědomuje si svou zodpovědnost za jeho stav</p> <p>srovnává pozitiva a negativa postupného mizení dřívějších tradic a způsobu života</p> <p>vysvětlí pojem domov a obec</p> <p>zná důležité instituce v obci</p> <p>uvědomuje si podíl občanů na řízení obce</p> <p>zná státní symboly, významné osobnosti a dny, státní svátky</p> <p>vysvětluje pojem národ, národnostní menšina, vlast, vlastenectví, nacionalismus</p> <p>respektuje kulturní rozdíly různých národnostních menšin</p> <p>rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p> <p>zná pojem národ, národnostní menšina, vlast, vlastenectví, nacionalismus</p> <p>zná státní symboly</p> <p>vyjmenuje významné osobnosti obce, vlasti</p>	<p>důležité instituce</p> <p>zajímavá a památná místa</p> <p>významní rodáci, místní tradice</p> <p>ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p> <p>národ, národnostní menšina, vlast, vlastenectví, nacionalismus</p> <p>státní symboly</p> <p>zajímavá a památná místa</p> <p>významné osobnosti</p> <p>státní svátky, významné dny</p>

<p>VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p> <p>VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání</p>	<p>respektuje kulturní rozdíly různých národnostních menšin</p>	
<p>VO-9-1-047 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</p> <p>VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</p>	<p>uvědomuje si důležitost vzdělání zná systém našeho školství přijímá učení jako dlouhodobý celoživotní proces objasňuje potřebu tolerance mezi spolužáky, respektuje odlišné názory posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v naší škole respektuje pravidla školního řádu zná svá práva a povinnosti a uvědomuje si nutnost jejich dodržování navrhuje možnosti vlastní spoluúčasti na organizaci života ve škole respektuje chování spolužáků</p> <p>uvědomuje si důležitost vzdělání vnímá různé neshody a možnosti konfliktů mezi lidmi a upřednostňuje jejich řešení nenásilným způsobem</p> <p>chápe potřebu tolerance mezi spolužáky, respektuje odlišné názory respektuje pravidla školního řádu zná svá práva a povinnosti a uvědomuje si nutnost jejich dodržování respektuje chování spolužáků a ostatních studentů školy</p>	<p>naše škola – život ve škole práva a povinnosti žáka povinná školní docházka společná pravidla a normy význam vzdělání pro život</p>
<p>VO-9-1-069 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti</p>	<p>zná svá práva a uvědomuje si, že nikdo nemá právo s ním krutě a nelidsky zacházet, zná důležitá telefonní čísla</p>	<p>pravidla a normy chování osobní a neosobní vztahy problémy lidské nesnášlivosti konflikty v mezilidských vztazích</p>

<p>VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p> <p>VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</p> <p>VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</p>	<p>obhájí potřebu pomoci potřebným lidem a vyjádří své možnosti účasti na ní</p> <p>rozlišuje různé emoce a vhodné způsoby komunikace</p> <p>vnímá různé neshody a možnosti konfliktů mezi lidmi a upřednostňuje jejich řešení nenásilným způsobem</p> <p>zná základní lidská práva a uplatňuje je</p> <p>posuzuje svá práva a práva jiných a respektuje je</p> <p>uvědomuje si nutnost ochrany lidských práv</p> <p>zná svá práva a uvědomuje si, že nikdo nemá právo s ním krutě a nelidsky zacházet, zná důležitá telefonní čísla</p> <p>rozlišuje různé emoce a vhodné způsoby komunikace</p> <p>zná pojmy rasismus a xenofobie, rozpozná jejich projevy</p> <p>posuzuje svá práva a práva jiných a respektuje je</p>	<p>spolupráce</p> <p>konflikt a komunikace</p> <p>rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen</p> <p>dokumenty upravující lidská a občanská práva</p> <p>rovnost a nerovnost, diskriminace</p> <p>morálka a mravnost</p>
---	---	--

Občanská výchova	7. ročník	
<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální 	
<p>RVP výstupy</p>	<p>ŠVP výstupy</p>	<p>Učivo</p>
<p>VO-9-1-035 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p>	<p>uvědomuje si různé vlivy působící na formování naší osobnosti</p> <p>rozumí pojmu sociální skupina</p>	<p>společnost</p> <p>sociální skupina</p> <p>škola jako sociální skupina</p> <p>vrstevnická skupina</p>

<p>VO-9-1-047 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</p> <p>VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</p>	<p>chápe význam rodiny a školy při formování vlastního názoru na příkladech uvede druhy sociálních skupin na příkladech doloží přínos spolupráce lidí v sociálních skupinách rozpozná nežádoucí vlivy okolí a umí se jim bránit rozliší vhodné a nevhodné chování své i svých spolužáků uvědomuje si své působení na okolí prostřednictvím komunikace rozumí pojmům verbální a neverbální komunikace, hromadné sdělovací prostředky a masmédiá, zná různé komunikační prostředky kriticky přistupuje k mediálním informacím uvědomuje si vliv reklamy na veřejné mínění a chování druhých</p> <p>rozumí pojmu sociální skupina rozpozná nežádoucí vlivy okolí rozliší vhodné a nevhodné chování své i svých spolužáků rozumí pojmům verbální a neverbální komunikace uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích řeší neshody a konflikty mezi druhými lidmi nenásilným způsobem</p>	<p>prostředky komunikace</p>
<p>VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p> <p>VO-9-1-058 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a</p>	<p>vysvětlí pojem kultura zhodnotí nabídku kulturních institucí a vybírá z ní akce, které ho zajímají pojmenuje a chápe odlišnost mezi kulturami různých národů a etnik</p>	<p>pojem kultura kulturní život – rozmanitost kulturních projevů náboženství kulturní hodnoty, tradice kulturní instituce</p>

<p>myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>VO-9-1-058p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <p>VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p> <p>VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p>	<p>učí se respektovat kulturní zvláštnosti různých národů a etnik</p> <p>zná hlavní světová náboženství a jejich znaky rozpozná netolerantní, rasistické a xenofobní projevy v chování lidí</p> <p>aktivně vystupuje proti projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>seznamuje se s kulturně zajímavými místy naší vlasti a svého okolí</p> <p>uvědomuje si potřebu ochrany kulturních památek</p> <p>vyhledá nabídku kulturních institucí a vybírá z ní akce, které ho zajímají</p> <p>učí se respektovat kulturní zvláštnosti různých národů a etnik</p> <p>seznáme se se znaky hlavních světových náboženství</p> <p>rozpozná netolerantní, rasistické a xenofobní projevy v chování lidí</p> <p>seznamuje se s kulturně zajímavými místy naší vlasti a svého okolí</p> <p>uvědomuje si potřebu ochrany kulturních památek</p>	<p>ochrana kulturního bohatství</p>
<p>VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p> <p>VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip</p>	<p>učí se chápat vlastnictví jako základní lidské právo a potřebu člověka</p> <p>rozliší duševní vlastnictví jako formu vlastnictví a uvědomuje si , že je nutné je chránit</p> <p>rozliší potřeby, uvádí jejich význam pro člověka rozumí pojmům potřeby, statky, služby, směna</p> <p>objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví</p> <p>uvádí příklady majetku a rozlišuje jeho druhy</p>	<p>základní lidské potřeby majetek a vlastnictví hmotné a duševní vlastnictví veřejné a soukromé vlastnictví majetek hmotný a nehmotný, movitý a nemovitý</p> <p>ochrana majetku rozpočet domácnosti, typy rozpočtu hospodaření s penězi</p>

<p>vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p> <p>VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti</p> <p>VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p>	<p>zamýšlí se nad významem majetku pro život člověka, nad jeho potřebou vlastnit a schopností dobře hospodařit s různými druhy majetku objasní význam právní úpravy vztahu k vlastnictví, respektuje majetek druhých a uvědomuje si, že užíváním svého majetku nesmí ohrozit a omezovat práva druhých lidí sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní výdaje a příjmy domácnosti zváží nezbytnost jednotlivých výdajů</p> <p>učí se chápat vlastnictví jako základní lidské právo a potřebu člověka rozliší duševní vlastnictví jako formu vlastnictví uvádí příklady majetku a rozlišuje jeho druhy učí se dodržovat zásady hospodárnosti sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní výdaje a příjmy domácnosti</p>	<p>rozpočet rodiny, státu Životní úroveň a Životní styl</p>
<p>VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p>	<p>seznámí se se znaky státu rozlišuje různé formy a typy států a na příkladech porovná jejich znaky rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR chápe základní principy demokracie učí se jednat v souladu s demokratickými zásadami</p>	<p>stát, znaky státu, obrana státu typy a formy státu státní občanství ČR rozdělení státní moci demokracie a autoritativní režim volební právo volby do Parlamentu ČR volby prezidenta v ČR volby do Evropského parlamentu</p>

<p>VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti</p> <p>VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</p> <p>VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání</p> <p>VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů</p>	<p>objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů chápe pojem politický pluralismus a uvádí příklady</p> <p>uvědomuje si spoluzodpovědnost všech občanů v demokratickém státě za další vývoj rozlišuje pasivní a aktivní volební právo, vysvětluje jejich významy rozlišuje jednotlivé typy voleb vyloží smysl voleb uvádí příklady, jak mohou volby ovlivnit každodenní život občanů</p> <p>seznáme se se znaky státu rozlišuje různé formy a typy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR chápe základní principy demokracie učí se jednat v souladu s demokratickými zásadami</p>	
<p>VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</p> <p>VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</p>	<p>vysvětlí pojem globalizace, uvede příklady jejích projevů, posuzuje jejich klady a zápory seznáme se s konkrétními globálními problémy a co je způsobuje chápe vliv globálních problémů na své okolí zajímá se o stav životního prostředí a jak může každý z nás pomoci k jeho zlepšení na lokální úrovni zajímá se o dění ve světě</p>	<p>globalizace významné globální problémy ekologické problémy stav našeho životního prostředí, blízké okolí, region, životní prostředí v naší zemi</p>

<p>VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <p>VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p> <p>VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</p>	<p>vnímá rozdíly mezi obyvateli jednotlivých zemí jako přirozené důsledky životních a kulturních podmínek</p> <p>vnímá rozdíly mezi obyvateli jednotlivých zemí jako přirozené důsledky životních a kulturních podmínek</p> <p>rozpozná netolerantní projevy chování</p> <p>seznáme se s některými společenskými a globálními problémy</p> <p>ví, jak může přispět ke zlepšení životního prostředí na lokální úrovni</p>	
---	--	--

Občanská výchova	8. ročník	
<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální 	
<p>RVP výstupy</p>	<p>ŠVP výstupy</p>	<p>Učivo</p>
<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p>	<p>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím</p> <p>vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a zdravím</p> <p>objasní význam sociálního prostředí na dospívání</p> <p>uvědomí si svou jedinečnost</p> <p>chápe význam slova osobnost</p> <p>vysvětlí, které faktory ovlivňují vývoj osobnosti</p> <p>posoudí vliv osobnostních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů</p> <p>rozpozná význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p>	<p>tělesné, duševní a společenské změny dětství, puberta, dospívání</p> <p>podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání</p> <p>osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter</p> <p>vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení</p> <p>stereotypy v posuzování druhých lidí</p>

<p>VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p> <p>VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</p> <p>VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány</p>	<p>popíše své charakterové a volní vlastnosti dokáže své chování a jednání správně korigovat zná své nedostatky a snaží se je usměrňovat</p> <p>chápe vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a zdravím uvědomí si svou jedinečnost chápe význam slova osobnost posoudí vliv osobnostních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů rozpozná význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek dokáže své chování a jednání správně korigovat rozezná záporné charakterové vlastnosti u sebe i druhých zná své nedostatky a snaží se je usměrňovat</p>	<p>význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>
<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</p>	<p>správnou komunikací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví vysvětlí pojem sociální klima chápe význam sociálních vztahů na duševní zdraví uvědomuje si důležitost sociálních pravidel soužití dokáže se vyjadřovat a prosazovat přiměřenou formou dokáže pojmenovat základní emoce</p> <p>uvědomuje si důležitost sociálních pravidel soužití dokáže se vyjadřovat a prosazovat přiměřenou</p>	<p>vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek sociální klima konflikt a jeho řešení emoce</p>

	formou dokáže pojmenovat základní emoce	
<p>VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <p>VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<p>porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb a uvádí příklady</p> <p>vyloží podstatu fungování trhu</p> <p>přemýšlí o svých plánech do budoucna</p> <p>umí vysvětlit podstatu fungování trhu</p> <p>objasňuje vliv nabídky a poptávky na cenu a její změny</p> <p>vysvětlí na příkladu tvorbu ceny jako součet nákladů, zisků a DPH</p> <p>chápe vliv inflace na tvorbu cen</p> <p>rozezná a umí na příkladech doložit nástroje hotovostního</p> <p>a bezhotovostního placení</p> <p>zná pojem debetní a platební karta</p> <p>umí vysvětlit zápory a klady platebních a debetních karet</p>	<p>formy placení, úrok, úvěr</p> <p>principy tržního hospodářství</p> <p>nabídka, poptávka, trh</p> <p>hospodaření domácností (rozpočet, úspory, splátky)</p>
<p>VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet</p> <p>VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti</p>	<p>přemýšlí o svých plánech do budoucna</p> <p>chápe vliv nabídky a poptávky na cenu a její změny</p> <p>rozezná a umí na příkladech doložit nástroje hotovostního a bezhotovostního placení</p> <p>zná pojem debetní a platební karta</p> <p>zná zápory a klady platebních a debetních karet</p>	
<p>VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p>	<p>vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami</p> <p>chápe dodržování pravidel v životě člověka</p>	<p>právo v každodenním životě</p> <p>právo a morálka</p>

<p>VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</p> <p>VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</p>	<p>uvědomuje si potřebu dodržování pravidel pro fungování společnosti</p> <p>vysvětlí pojmy právní vztah, právní řád, právní odpovědi</p> <p>rozlišuje účastníky právních vztahů</p> <p>dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují</p> <p>chápe rozdíl mezi právními a morálními normami</p> <p>chápe dodržování pravidel v životě člověka</p> <p>uvědomuje si potřebu dodržování pravidel pro fungování společnosti</p> <p>dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují</p>	<p>právní systém</p> <p>právní vztahy</p>
<p>VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <p>VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich</p>	<p>dokáže vyhledat příslušné právní normy</p> <p>chápe Ústavu ČR jako nejvyššího právního předpisu</p> <p>rozlišuje moc zákonodárnou, výkonnou a soudní a jejich pravomoci</p> <p>přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých</p> <p>rozlišuje principy levicových a pravicových politických stran a hnutí, orientuje se v politickém spektru</p>	<p>ústavní zákony</p> <p>legislativní proces</p> <p>soustava soudů v ČR</p> <p>Listina základních práv a svobod</p> <p>politika</p>

<p>Činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti</p> <p>VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</p> <p>VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání</p> <p>VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu</p> <p>VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</p> <p>VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</p>	<p>chápe Ústavu ČR jako nejvyššího právního předpisu</p> <p>rozlišuje moc zákonodárnou, výkonnou a soudní a jejich pravomoci</p> <p>přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých</p>	
--	--	--

Občanská výchova	9. ročník	
<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence pracovní • Kompetence digitální 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
<p>VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p> <p>VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <p>VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu</p> <p>VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v</p>	<p>upevní znalosti o odvětvích právního řádu ČR zamýšlí se nad tím, co je právní vztah a co z něho vyplývá</p> <p>umí diskutovat o příčinách a důsledcích korupčního jednání a chápe je jako negativní jev</p> <p>jedná zodpovědně a v souladu se zákony</p> <p>uvádí příklady smluv upravujících občanskoprávní vztahy</p> <p>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů</p> <p>rozpozná protiprávní jednání – přestupek a trestný čin</p> <p>uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení</p> <p>rozlišuje úkoly orgánů právní ochrany občanů</p> <p>zodpovědně přistupuje k uzavírání právních vztahů</p> <p>upevní znalosti o odvětvích právního řádu ČR</p> <p>rozpoznává protiprávní jednání</p>	<p>občanem obce, státu, EU</p> <p>právní řád ČR</p> <p>občanské právo</p> <p>vlastnictví, ochrana majetku</p> <p>smlouvy</p> <p>manželství, registrované partnerství</p> <p>právní ochrana a sankce</p> <p>trestní právo</p> <p>korupce</p> <p>práva spotřebitele</p>

<p>případě porušení práv spotřebitele</p> <p>VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</p> <p>VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</p> <p>VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</p> <p>VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</p>	<p>jedná zodpovědně a v souladu se zákony uvádí příklady smluv upravujících občanskoprávní vztahy rozpozná protiprávní jednání uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení</p>	
<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<p>orientuje se v pracovních činnostech různých profesí posuzuje své možnosti při rozhodování o volbě povolání zvažuje vhodnou profesní přípravu pro budoucí povolání uvádí okolnosti, které ovlivňují rozhodování o volbě dalšího vzdělávání zdůvodňuje, jaký význam má zodpovědná volba povolání pro vlastní život prokáže schopnosti prezentovat svou osobu při vstupu na trh práce objasní význam právní úpravy pracovního poměru vyjmenuje jednotlivé právní subjekty podnikání porovnává podnikání se zaměstnáním</p>	<p>povolání lidí požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní rovnost příležitostí na trhu práce volba profesní orientace možnosti vzdělávání zaměstnání a podnikání práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p>

<p>VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</p> <p>VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány</p>	<p>rolišuje výhody a nevýhody zaměstnání a podnikání</p> <p>orientuje se v pracovněprávních vztazích</p> <p>uvádí příklady práv a povinností zaměstnance</p> <p>uvádí příklady práv a povinností zaměstnavatele</p> <p>vysvětlí rozdíl pracovních smluv a dohod</p> <p>zná povinné náležitosti pracovních smluv a dohod - umí si vyhledat potřebné informace (zákoník práce,internet)</p> <p>orientuje se v nabídce pracovních příležitostí v obci, regionu</p> <p>orientuje se v pracovních činnostech různých profesí</p> <p>posuzuje své možnosti při rozhodování o volbě povolání</p> <p>chápe, jaký význam má zodpovědná volba povolání pro vlastní život</p> <p>chápe význam právní úpravy pracovního poměru</p> <p>porovnává podnikání se zaměstnáním</p> <p>rolišuje výhody a nevýhody zaměstnání a podnikání</p> <p>vyhledá nabídku pracovních příležitostí v obci, regionu</p>	
<p>VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p> <p>VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu</p>	<p>vyjmenuje základní zdroje příjmů a položky výdajů</p> <p>vyjmenuje základní typy daní/dávek</p> <p>vysvětlí, jaké funkce banky plní</p> <p>orientuje se v bankovních službách</p> <p>vysvětlí, co je státní rozpočet – rozlišuje příjmy a výdaje státního rozpočtu</p> <p>zdůvodní, proč stát potřebuje finanční prostředky</p> <p>uvádí příklady druhů daní z daňové soustavy ČR</p> <p>uvádí příklady lidí, kteří potřebují pomoc státu</p>	<p>peněžní ústavy, banky a bankovní služby</p> <p>státní rozpočet</p> <p>daňová soustava ČR, význam daní</p> <p>sociální politika státu</p>

<p>VO-9-3-04p uveďte příklady služeb, které banky nabízejí občanům</p> <p>VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany</p> <p>VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet</p>	<p>uveďte příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané vyjadřuje svůj názor, do jaké míry má stát pomáhat občanům</p> <p>vyjmenuje základní zdroje příjmů a položky výdajů zná, jaké funkce banky plní orientuje se v bankovních službách vysvětlí, co je státní rozpočet rozlišuje příjmy a výdaje státního rozpočtu rozliší druhy daní z daňové soustavy ČR uvádí příklady lidí, kteří potřebují pomoc státu</p>	
<p>VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uveďte příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>VO-9-5-024 uveďte některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>VO-9-5-035 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</p> <p>VO-9-5-01p uveďte příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich</p>	<p>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů vyjmenuje výhody členství ČR v EU v běžném životě občanů přemýšlí o omezeních, která ze členství pro ČR vyplývají seznámí se s dalšími významnými mezinárodními organizacemi popíše výhody spolupráce mezi státy</p> <p>uveďte příklady projevů globalizace, posuzuje jejich klady a zápory uveďte některé globální problémy současného světa, popíše jejich příčiny a možné důsledky objasňuje souvislosti mezi globálními a lokálními problémy navrhuje možné způsoby řešení globálních problémů na lokální úrovni</p> <p>zná výhody členství ČR v EU v běžném životě</p>	<p>evropská integrace – podstata, význam, výhody Evropská unie a ČR významné mezinárodní organizace globalizace – projevy, klady a zápory, významné globální problémy</p>

uplatňování	občanů seznámí se s významnými mezinárodními organizacemi popíše výhody spolupráce mezi státy	
-------------	--	--